

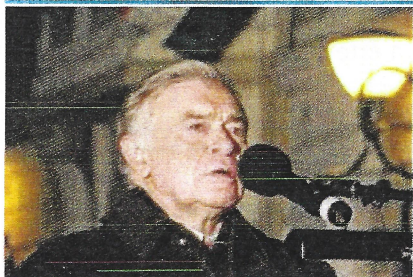

ŐRZŐ

A POFOSZ 1956-os Hagyományőrző Tagozatának kiadványa
VIII. évfolyam 29. szám 2022. március

„A hagyományőrzés nem a hamu megtartása, hanem a láng továbbvitele.”
Morus Tamás

Történelmi küldetésünk

*Magyarország szétτέpte a kommunizmus
verhetetlenségének mítoszáát*

Gedai István régész, numizmatikus, muzeológus, a történelemtudományok kandidátusa 2001-ig a POFOSZ alelnöke volt. A szervezet hírlevelében 1993 októberében megjelent írása napjainkban is kijelöli a politikai üldözöttek történelmi küldetését. Írását az alábbiakban közöljük.

Kétségbevonhatatlan, hogy a XX. századi világalomra törő totalitárius rendszerei közül a kommunizmus volt a legnehezebben felszámolható: maradványai a mai napig léteznek. Ennek elsődleges oka az volt, hogy a nyugati demokráciák a szovjet kommunizmussal összefogva számolták fel a német nemzeti szocializmust a II. világháborúban, s a győztesek aztán az európai államok egész sorát dobták áldozatul a vörös hatalomnak.

Ezt követően kétpólusúvá vált a világ: egyik oldalon az amerikai demokrácia a szövetségeseivel, a másik oldalon a Szovjetunió, rabságban tartva a neki kiszolgáltatót államokat, de saját népét is terrorral tartva féken. Hadseregének száma és fegyverzete a felszabadításnak még a gondolatát is elvetette. Ezeknek az alávetett államoknak népei reménytelenül vergődtek a szovjet hadsereg felügyelete alatt a hazaárulókból kiépített hatalmi rendszereikben, gyakorlatilag egy hatalmas börtönben.

S ekkor jött 1956.

Mire Moszkva észhez tért, a magyar felkelők szétverték a hatalom helyi terrorszervezetét, az ÁVH-t és visszaverték annak ittlévő támaszát, az „ideiglenesen” itt állomásozó szovjet katonai egységeket. Magyarország néhány nap alatt szétτέpte a kommunizmus verhetetlenségének mítoszáát.

A mindenkitől magára hagyott, illetve inkább cserbenhagyott magyar felkelők, a világ legerősebb hadseregének, annak teljes fegyverzetének (november 4-étől) már nem tudtak ellenállni. A törvényes kormány feje hiába fordult a világhoz segítségért, elbukott a magyar szabadságharc.

Nem először verték le a magyarság szabadságharcát.

1711-ben nyolcévi küzdelem után Nagymajténynál, 1849-ben kétévi harc után Világosnál voltunk kénytelenek fegyvereinket lerakni a túlerő előtt. 1956-ban nem került sor fegyverletételre. Szó szerint vérbe fojtották szabadságharcunkat, s ezt olyan terror követte, amilyen még nem érte a magyar népet. A szovjetek kommunista bábkormányának terroralakulatai, a hírhedt „pufajkások”, sok tízezer magyart kínoztak végig szadista módszerekkel. Sokakat halálra kínoztak.

S a bíróság intézményét megcsúfoló bíró-komédiások a magyar hazafiak tízezeit zárták börtönbe, sokakat pedig bitófára küldtek. A magyar népen sohasem ült még ilyen hazaáruló hatalom.

Mindezek ellenére a nemzetközi kommunizmus Budapesten halálos sebet kapott. Úgy tűnik, Magyarországnak történelmi küldetése Európa megmentése. Egyszer már megmentette a töröktől, de e mentésben elvázott. 150 éven át, de ha a mohácsi bukást megelőző másik 150 év törökellenes háborúit is számoljuk, akkor 300 éven át pusztult, mert irtották a magyar etnikumot. Az elnéptelenedett területekre idegeneket fogadtunk be: románokat, szerbeket, németeket, szlovákokat. Átrendeződött a Kárpát-medence etnikai képe, s ez adta alapját Trianonnak. Leegyszerűsítve: Trianont kapta Magyarország köszönetül Európától, mert megmentette a török félhold uralmától.

1956-ban aztán Magyarország a legnagyobb mértékben járult hozzá, hogy Európa megszabaduljon a vörös csillag rémképétől. Ezt most mivel fogja megköszönni Európa?

Tény, hogy a török, a szovjet ellen egyidejűleg magunkat is védtük. Védjük, harcoltunk, mert nem hódoltunk.

Magyarországon véget ért a kommunizmus. Hisszük, hogy örökre. Az elmúlt négy évtized „agymosása” azonban lélekben beteggé tette a társadalmunkat. Becsületes magyarok is gyakran félve, szégyenkezve azonosulnak magyarságukkal, mert idegenek és idegen érdekeket szolgáló, nemzetköziséget hangoztató kommunista maradványok szégyenérzetet igyekeznek kelteni azokban, akiknek a magyarság, a magyar művelődés nem „bő gatyát és fütyülős baracok” jelent, hanem hitet a magyarság értékeiben, alkotóképességében, jövőjében, akik számára a magyarság nem „Mucsa” alternatívája.

Történelmi küldetése tehát minden volt hadifogolynak, GULAG-ot megjártnak, kitelepítettnek, internáltnak, bebörtönözöttnek, kuláklisra tettnek és minden volt politikai üldözöttnek részt venni a magyarság lelki felszabadításában, hogy ismét hittel vállalja magyar múltunk keresztény nemzeti értékeit. A kommunizmus üldözötteinek megvan az erkölesi felhatalmazása milderre, és ezt nem csak az elmúlt évek szenvedése adta meg nekik, hanem egész történelmi múltunk predesztinálja őket erre a szerepre.

Ügyfélfogadás, összejövetelek

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a POFOSZ Hagyományőrző Tagozatának 2016-tól átalakult az ügyfélfogadási rendje. Barátainkat és tagtársainkat **előzetes egyeztetés után** – bármely hétköznapon – várjuk a tagozat székhelyén: Budapesten, a XIV. kerület, Nagy Lajos király útja 155. számú irodánkban. Kérjük, hogy látogatási szándékát előre jelezze Ámon Antalnál – a tagozat elnökénél – a 06-30-814-9917 vagy a 06-1-257-0190-es telefonszámon. Az előzetes bejelentkezés Vasvári Évánál, a hagyományőrzők elnökhelyettesénél is jelezhető a 06-20-428-7351 vagy a 06-1-781-3674-es telefonszámon.

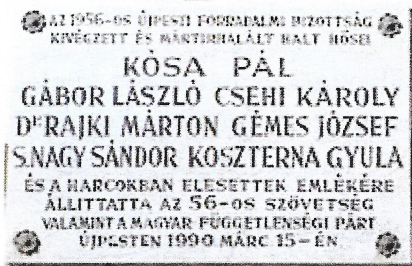
Tisztelt Olvasóinkhoz!

Az Őrző számai igény szerint nyomtathatók. Ezért, ha valaki szeretné megkapni a korábbi számokat, jelezze, és eljuttatjuk hozzá.

Aki pedig nincs a levelezőlistánkon, de szeretne rákerülni, szintén jelezze.

Elérhetőség: Ámon Antal, 06 30 814 9917 vagy 06 1 257 0190 és:

antaltopamon@hotmail.com

A győzelmet csak elnapolták (1)

*„Beleszédültünk a szabadság
lázálmába”*

Az alábbi visszaemlékezés – Töttösy Ernő tollából – 1981-ben Münchenben, a Nemzetőr című kiadványban jelent meg. Az írás címe mintegy jóslatként jelzi előre a

**kilenc év múlva bekövetkező – rendszerváltó – események végkimen-
telét, amikor is megvalósultak az 1956-os forradalom és szabadságharc
céljai.**

Napsugaras Mindenszentek ünnepére ébredt a főváros azon az 1956-os ujjongó november elsején.

Alig páran tudták csak, hogy Nagy Imre miniszterelnök ezen a reggelen már megkapta az első jelentéseket arról, hogy óriási szovjet páncélos egységek lépték át a magyar határt. Azt még kevesebben tudták, hogy immár másodszor hívta fel Andropov szovjet nagykövetet – a KGB jelenlegi főnökét – hogy tiltakozzék a szovjet csapatok beözönlése ellen.

Az események forgatagában éltünk mindannyian. Beleszédültünk a szabadság lázálmába, az újjászületés örömeibe.

Rajki Márton (2) barátommal gyalogoltunk a megyeri temető felé. Siettünk. Néhány perc múlva kezdődik a szertartás. Ezrek gyülekeztek a temetőben, hogy búcsúzzanak a forradalomban megölt 80 újpesti munkásfiataltól. Arra kértek, hogy az újonnan megalakult Kereszténypárt nevében tartsak beszédet.

Rádió, film felvevőgépek, egyházak és pártok képviselői előtt. A kegyeletes hódolat tömjénje vegyült a krizantémok és gyertyák illatával.

- Még sápadtak vagyunk a börtöntől – kezdtem – gyengék a meszes falaktól, de meg akarjuk köszönni a szabadságunkat és az életünket...

Többre már nem emlékszem. Utolsó mondataim belevesztek a felettünk keringő szovjet helikopter berregésének zajába, mintha mérgesen figyelmeztetni akart volna arra, hogy a mi temetői békénk felett már készülődik a végzet.

(1) Nemzetőr, München, 1981. március. Félelmetes előrejelzés a megadott cím. 1981-ben megjósolni, hogy az 1956-os Forradalom és Szabadságharc győzelmét csak elnapolták és az be fog következni, esetünkben 9 év múlva!

(2) Klein Mór, Zenta, 1901. szeptember 23.

Rajki Márton elhúzott a tömegsírtól.

- Győztünk – mondta félhangosan.

Igen, ő hitt a győzelemben. Hitt benne még a forradalom legázolása után is. Hitt abban, hogy sohasem „térhetnek vissza” a sztálinizmus véres napjai.

Az ő győzelmüket elnapolták!

Életével fizetett a hitéért. 1959-ben az újpestiek perében hetedmagával felakasztották.

Végtelenül messze van ma már a rozsdabarna avarral belepertt megyeri temető és gaz verte fel a hős munkásfiatalok sírját. Messze vannak a névtelen, elfelejtett bátor szívek, a rajongók és a hívők. A Rajki Mártonok becsületos ember- és jogszeretetéről, politikai hitvallásáról nem beszélnek az emigrációs krónikák. Még kevésbé az otthoni üdvtörténetek...

Halotti értesítő

Dr. Rajki Márton, jogtanácsos (Zenta, 1901.09.23. – Budapest, 1959.07.30.) 1956. október 23-án, Budapesten részt vett a tüntetésen, másnap jelen volt Újpesten a szovjet emlékmű ledöntésénél. Ő lett az újpesti Forradalmi Bizottság elnöke. Jóváhagyta a fegyveres csoportok szervezését. Az ítélet szerint nem engedte, hogy kommunisták is részt vegyenek a forradalmi tevékenységben. A forradalom bukása után folytatta az ellenállást, röplapokat készített és a Keresztény Párt szervezésében vett részt. Szervezkedés kezdeményezésének vádjával halálra ítélték. 1959. július 30-án kivégezték. Élt 58 évet.

Forrás: Újpest Média

FEJTŐ FERENC

A vasfüggőnyt a közömbösség függőnye követi

A magyar tragédia
1956*Elmaradt a nyugati hatalmak érdemi segítsége**Fejtő Ferenc*

Alábbi írásunk egy idézet Fejtő Ferenc – Széchenyi-díjas francia-magyar történész, kritikus, író, szociáldemokrata publicista – beszédéből, amely egy genfi konferencián hangzott el 1995 márciusában. Gondolatait az Esprit folyóirat 1995. májusi számában tette közzé.

„A lakosság körülbelül 60 százalékára nehezedik az a teher, amit a rendszerváltás okozott: inflációban, az eddig ismeretlen munkanélküliségben, a nagyon is látványos egyenlőtlenségek kialakulásában, a társadalombiztosítási pénzek és a kultúrátámogatás visszavágásában.

Ez magyarázza az 1994-es választási vereségét a jobboldali és liberális pártoknak Lengyelországban, Magyarországon, Bulgáriában és Litvániában, a szocialista pártok által, amelyek a korábbi kommunista pártok leszármazottai.

A tény az, és ezzel kívánom zárni, hogy a Nyugat tartja kezében a megoldás kulcsát a rendszerváltás mindenféle problémájához. Sokak meg fognak ütközni ezen, de azt kell mondanom, hogy a nyugati nagyhatalmak, Európa és az Egyesült Államok súlyos felelősséggel tartoznak, különböző okokból, azért a drámai helyzetért, amiben a volt szatellita országok találják magukat.

Kezdve azzal, hogy messzebb ne is menjünk, hogy felelősek azért, mert megerősítették Helsinkiben a kész tényeket, amiket Sztálin büntetlenül teremtett a Jaltai Egyezmény önkényes értelmezésével a felszabadult országokra vonatkozóan.

Másodszor, felelősek voltak a 'keleti politikájuk' dialógusával és hitelezésével, amivel stabilizálták a világ hatalmi egyensúlyát azzal az eredménnyel, hogy a kommunista rezsimek túléltek a stagnálásból eredő kríziseiket. (1)

Harmadsorban pedig azért, mert nem voltak hajlandók 1989-90-ben megsegíteni azokat az országokat, amelyek készek voltak csatlakozni az európai és nyugati gazdasági és politikai rendszerhez egyfajta Marshall-segély által.”

(1) A rendszerváltás után Magyarországon is és az Ausztráliába látogató politikusoktól, gazdasági szakemberektől, politológusoktól megkérdeztem interjúmban, amiket az ausztrál közszolgálati rádió számára készítettem, hogy „mi volt a célja a nyugati kölcsönöknek, amiket a kommunista rendszernek folyósítottak: a rendszer aláásása az eladósítása által, vagy a rendszer lélegeztető gépen tartása és így megmentése?”

Közlöm, hogy egyikük se tudott vagy merészelt erre választ adni. (Ámon Antal)

Szelényi Iván a kommunizmus ismérveiről

A volt káderek egy része beépült az új struktúrába

Az Igazság című folyóirat közvetlenül a rendszerváltás után, 1990. december 6-i számában közölte Szelényi Iván szociológus interjúját, amelyet Földesi Margit, az azóta fiatalon elhunyt történész vett fel. Ebből idézünk:

Földesi: Az előző rendszer összeomlott. Választott, legitim országgyűlésünk, kormányunk van. A kérdés csak az, hogy „Honnan hová tartunk?”

Szelényi: Ami mögöttünk maradt, azt egy leegyszerűsítő szóval kommunizmusnak nevezhetjük, habár ezt a kommunista meggyőződésűek kikérik maguknak. Mégis, a régi rendszer jellemzői feljogosítanak arra, hogy ezt a meghatározást alkalmazzuk.

Földesi: Mely jellemzőkre gondol?

Szelényi: **Először** is a termelőeszközök állami monopóliumára.

Másodsor az egyetlen pártnak a politikai egyeduralmára, mely a marxizmus-leninizmus elveire hivatkozva próbálta legitimálni magát.

Harmadsor egy olyan társadalmi struktúrára, amelynek az élén egy, főleg a politikai lojalitás alapján kiválasztott káder-nomenklatura állt szemben a társadalom egészével.

Most a társadalom mindhárom szempontból átalakulóban van. Lehetővé vált a termelőeszközök magántulajdona. Noha még mindig az állami tulajdon a meghatározó, kialakulóban van a magánszektor is.

Létrejött a többpártrendszerű, plurális demokrácia. A társadalmi struktúra is változik. A nomenklatura elvesztette politikai hatalmát, helyébe egy értelmiségi elit lépett. A volt káderek kisebbik része ebbe bele tudott épülni, nagyobb része pedig vagy kénytelen elfoglalni a szakértelmiségi pozíciókat, vagy pedig személyes kapcsolatait felhasználva tőkésé válik. (Tallózó 2370-71)

Széchenyi Bécs felé húzza, Kossuth visszatartja a magyar szamarat.—korabeli gúnyrajz (Pannon Enciklopédia, Budapest, 1993.)

„Orosz alattvalónak lenni nem kívánatos állapot”

Nemzetünk két kimagasló személyisége, Széchenyi és Kossuth, akik egyébként sok mindenben vitáztak egymással, egyvalamiben bizonyítottan megegyeztek: a magyar nemzet számára minden más irányú veszélennél nagyobbat jelent az Oroszország irányából jövő, jöhető. A bizonyíték pedig az alábbi két történeti forrás.

Kossuth és az oroszok 1876–78-ban

<https://veritasintezet.hu/hu/olvasnivalo/7625-orosz-alattvalonak-lenni-nem-kivanatos-allapot-kossuth-es-az-oroszok-1876-78-ban>

Kossuth Lajos torinói száműzetése derekán, az 1876–1878 között dúló balkáni háború idején számos levelében és feljegyzésében foglalkozott az orosz veszéllyel – erős ruszsofób érzelmek vettek erőt rajta. Meglátásait természetesen döntően befolyásolta 1849 tapasztalata.

1876. december 3-án az orosz előretöréstől való félelmeit így foglalta össze: „Én igen is veszélyt látok abban hazámra, ha az orosz hatalomnak (territoriális terjeszkedésről nem is szólva) megengedtetik oly állást foglalni a Balkán-félszigeten, mely diktatoriális befolyást biztosít számára azon félsziget szláv fajú népeinél s ezeket a szentpétervári »változhatlan gondolat« [...] eszközeivé idomítja, le egészen az Adriai tengerig.” Kossuth rettegett egy pánszláv birodalom létrejöttétől, amely Magyarországra komoly fenyegetést jelentett. Néhány nappal később az Oszmán Birodalom helyzetéről értekezett, és úgy vélte, hogy hamarosan igazolódik I. Napóleon császár bő hetven évvel korábban megfogalmazott tézise, vagyis „Európa kozákká leszen”, egyúttal barátját Helfy Ignácot az oroszul tanulásra bízta.

Az 1848. évi magyar forradalom vezére aggodalommal kísérte a balkáni erőviszonyok gyors változását, különösen az újonnan létrejövő államok kétes és kiszolgáltatott helyzetét. Szerbia kapcsán például a következőket állapította meg: „A szláv szabadság nagy szavaival (mely szabadság Russiában persze dicsőségesen virágzik), elámított szerb nép nem vette észre, hogy nem a szabadságért, hanem az orosz preponderancia érdekeiért küzd, vérzik és hal. És mivé lett a »szabad« Szerbia? Ott csüng tehetetlenül az orosz horgon, Russia vazallusává lett, orosz őrzőerők tartják a népet »rendben« Belgrádban.”

Miután 1877-ben az addigi helyi balkáni háború orosz–török konfliktussá eszkalálódott, Kossuth félelme tovább növekedett. A nemzet elsőszámú vátesze gyakorlatilag rosszabbnál rosszabb forgatókönyveket látott megvalósulni: orosz győzelem esetén egyértelmű balkáni dominanciát tulajdonítva a cárnak, de döntetlen esetén is attól tartott, hogy a pánszlávizmus révén Szentpétervár lesz a balkáni népek legfőbb támasza. 1877. augusztus 12-én kelt levelében így fogalmazott: „Orosz alattvalónak lenni nem kívánatos állapot, s a foglalás legrosszabb esetben *Boa constrictor*, mellyel végre is küzdeni lehet; de az a másik, az a polip, mely, ha testünkbe ragad, csápjai közül ép testtel nincs menekülés.”

A törökök plevnai veresége után a kormányzó igazolva látta addigi nézeteit és hevesen bírálta Andrássy Gyula közös külügyminisztert. Egy levelében így fogalmazott: „Az orosz pártfogásra támaszkodó románok, szerbek további aspirációi mifelénk is irányulnak. [...] Ha hozzá vesszük azt, hogy a pánszlávizmusnak mennyi pártosa van már is a Habsburg-Lotharingiai ház országaiban, s mennyire fog ezeknek száma növekedni a győzelmi nimbusz fényében, mely a szláv ügy zászlaját diadalmasan lobogtató cárizmus terjeszkedő hatalmát körülveszi. [...] Határaink orosz kliensekkel vannak megrakva.”

1878 elején Kossuth már azt látta volna jónak, ha a Monarchia preventív háborút indít az Orosz Birodalom ellen. Szekfü Gyula a kormányzó magatartását így értékelte: „A balkáni események rettenetes izgalomba hozták Kossuthot, aki talán ebben az egy esetben került a hazai, rosszul értesült, tisztára érzelmre támaszkodó közvélemény hatása alá. [...] Néhány év alatt ez a második eset, amikor Kossuth Turinból háborúba akarja küldeni nemzetét, először a német, másodsor az orosz ellen.” A turini remeté a háború vége, valamint az orosz törekvéseket végül jelentős mértékben korlátozó berlini kongresszus sem nyugtatta meg, hiszen, az Orosz Birodalom rémületos kiterjedésű határai közé annyi tömérdék ellentétek zagyvaléka van összecsömöszölve, hogy az a birodalom csak kényuralommal tartható együtt. Kényuralom pedig magát csak hatalom-fitogtatással tarthatja fenn. Innen a folytonos terjeszkedés, mely egész történelmén mint egy változhatlan gondolat végig vonul. [...] Az orosz autokrácia az egyetlen hatalom a világon, melynek szótárában e szó: »elég« nem létezhetik. Mert annak vagy terjeszkedni vagy bukni kell.”

Kossuth majd másfélszáz éves gondolatainak aktualitását megítélésem szerint nem szükséges hosszan ecsetelnünk.

Ligeti Dávid

Valamint Széchenyi István és az oroszok már 1860-ban: Ausztria csak nádpálca, Oroszország viszont vasvessző

Kecskeméthy Aurél írja:

(1860) március 2-án – esti 11 óráig még Széchenyinél voltam. Egyedül voltunk, s igen komoly társalgásba mélyedve, s ami még nevezetesebb, alig néhány órával az ausztriai kormány rendőri kutatása előtt Ausztria főnnállásának szükségéről beszélgettünk. Kifejté, mit gyakran tőn, hogy nemzeti főnnmaradásunk csak az ausztriai birodalom szilárd főnnállásában van biztosítva. Ha Ausztria megingattatik – több-kevesebb, hosszabb-rövidebb átmeneti stádiumok után -, Oroszország zsákmányává lennének a Duna menti tartományok.

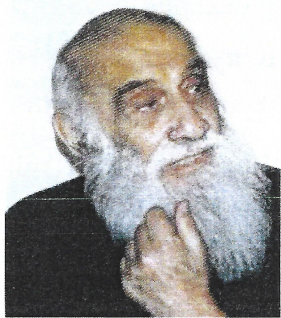
Kiemeltük a különbséget, amely még elnyomási rendszer tekintetében is Ausztria és Oroszország között létezik. Az nádpálca, ez vasvessző.

Ausztria alatt nemzetiségünk még a nyomásnak következtében is fejlődik, de a hatvan milliónyi oroszoknak anyagi és szellemi nyomása alatt hirtelen végünk volna. Vajha ezt méltányolnák hazánkfiaink?

Így szólt, így aggódott azon férfiú, kinél pár óra múlva betört a rendőrség, s kit a rendőri kimélytelenség kora sírba erőszakolt.

Lev Kopelev orosz polgárjogi harcos üzenete a magyarsághoz (1)

Nem a nép küldte a tankokat

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulóján minden időben a nemzetközi érdeklődés előterében álltak. Jeles tudósok, művészek és gondolkodók emlékeztek meg az eseményről, köztük Lev Kopelev orosz filozófus is, kinek az alábbiakban, kivonatolva közölt levelét a forradalom 25. évfordulóján Nagy Alajos olvasta fel az emlékező közönségnek Essenben. A filozófus 1980-ban Heinrich Böll Nobel-díjas író vendégeként érkezett tanulmányútra a Szovjetunióból Németországba, ám megérkezése után a szovjet hatóságok közölték vele, hogy nem térhet vissza hazájába.

„Az 56-os magyar népfelkelés tragikus története minden nép számára, minden időben, figyelmeztetés. Ma a lengyel eseményekkel kapcsolatban különösen időszerű...

Én és minden barátom Oroszországban és az emigrációban azt kívánjuk önöknek és honfitársaiknak, hogy hamarosan egy szabad és független Magyarországon békében és szabadságban élhessenek.

Tiszta szívemből szeretném hangsúlyozni, hogy a szabadságért folytatott harcuk az orosz- és a Szovjetunióban élő más népek kívánsága és érdeke is. Ne felejtsek el soha, hogy nem az orosz, ukrán, vagy bármely más szovjet nép lőtt önökre 56 novemberében, és nem ők küldték önök ellen a páncélosokat, hanem az az embergyűlölő imperialista hatalom, amely talán ugyanazokkal az ágyúkkal és páncélosokkal, pár évvel később a novocserkaszk-i orosz munkásokra tüzelt és 1968-ban a csehszlovák tavaszt letiporta.

E gonosz hatalmat – erről őszintén meg vagyok győződve – csak a leigázott népek egyetértése és egysége tudja legyőzni...

Hogy az ellenállás minden nehézség ellenére is lehetséges, bizonyítja ma az emberi jogok szovjet harcosainak bátor harca, bizonyítják Andrej Szaharov szavai és tettei, akinek önfeláldozó kiállása, bátorsága, bölcsessége és jósága az orosz népi igazi szellemét testesíti meg.

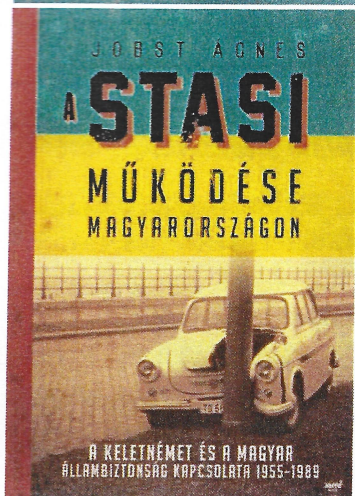
Abban a reményben, hogy a nagy egység megvalósul, ami egyedül biztosíthatja a szabadságot, békét és az emberi jogokat, tiszta szívemből köszöntöm önöket: Lev Kopelev”

(1) Nemzetőr, München, 1982. március

A Stasi Magyarországon

„Nevezhetjük operatív nyaralásnak?”

(2015. május 18. Ficsor Benedek)

A hírhedt keletnémet állambiztonsági minisztérium, a Stasi magyarországi tevékenységét dolgozza fel könyvében Jobst Ágnes. A Jaffa Kiadó gondozásában megjelent *A Stasi működése Magyarországon* című kötet a hazánkba küldött ügynökök ténykedésén, illetve a két ország hatóságainak közös munkáján keresztül a szocializmus történetét is élénk tárja, annak számtalan ijesztően

praktikus részletével együtt. Jobst Ágnest a Stasi ügynökhálózatáról, a hatóságok együttműködéséről, a keletnémet menekültekről és a '89-es határnyitásról kérdeztük.

– Kutatóként mennyire mozoghatott szabadon a téma feltárásakor? Volt különbség a német és a magyar levéltári lehetőségek között?
 – Az egykori magyar állambiztonsági szervek iratai az 1997-ben létrehozott Történeti Hivatalban, 2003-tól annak jogutód szervében, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárában férhetők hozzá. A levéltárban tudományos és magánkutatás egyaránt folytatható. A kutatási lehetőségeket a rendelkezésre álló iratok köre határolja be. Az NDK Állambiztonsági Minisztériumának iratait őrző berlini levéltárban hasonló a helyzet. A keletnémet állambiztonsági szervek munkáját letaglózó mennyiségű, 112 folyókilométert meghaladó irattömeg dokumentálja. Ugyanakkor – miként a magyar állambiztonsági szervek 1989. december 29-én keletkezett utolsó napi operatív információs jelentése is beszámol róla – a magyar–keletnémet kooperációt illető dokumentumok jelentős részét, különösen a hírszerzés vonatkozásában, a '60-as évekig visszamenően megsemmisítették. Noha az iratanyagot keletkeztető szervezeti egységeknél összefüggő iratanyagok nemigen lelhetők fel, az egyes dokumentumok mindazonáltal az ügynevezett elosztási rend alapján az állambiztonság más szervezeti egységeinél nagy valószínűséggel mégis megtalálhatók. A mozaik ezen darabkáit összeillesztve pedig kirajzolódnak a nagyobb összefüggések. A közhiedelemmel ellentétben a kutatás helyzetét a németek példás műtfeldolgozása sem könnyíti meg. A Stasi-iratok kezelését szabályozó német levéltári törvény az áldozatok és az érintettek jogait helyezi előtérbe. Csak azon iratok adhatók ki, amelyek rájuk vonatkozó személyes adatokat nem tartalmaznak, illetve amelyeken ezeket az adatokat kitakarták.

– Könyvében hosszan elemzi a két ország hatáságainak együttműködését. Mi jellemezte ezt a viszonyt?

– Noha a keletnémet fél érdeklődésének középpontjában a menekültek kérdése állt, tudjuk azonban, hogy a kétoldalú együttműködést eredetileg a szocialista országok hírszerzési kooperációja hozta létre. A szocialista országok hírszerző tevékenységének egyeztetéséről 1955 márciusában, Moszkvában tanácskoztak. A szovjet titkosszolgálat, a KGB vezetője közös célként a kapitalista országok állami, politikai, gazdasági és katonai szervezeteibe való beépülést jelölte meg. Magyarország célországként többek között a Német Szövetségi Köztársaságot kapta, ahol nem melleleg jelentős számú magyar emigráns élt. A magyar Belügyminisztérium a Stasi engedélyével operatív csoportot állított fel Kelet-Berlinben, onnan próbáltak Nyugat-Németország felé tapogatózni. Sok eredménnyel azonban nem jártak, hiszen az 1952-ben lezárt belnémet határ az átjárást megnehezítette, majd pedig az '56-os forradalom történései „árnyékolták be” az együttműködést. Magyarország a berlini fal 1961. augusztus 13-i megépítését követően vált a Stasi igazán fontos partnerévé, hiszen a kelet- és nyugatnémet rokonok, ismerősök attól fogva nyaralásaik alkalmával Csehszlovákiában, Bulgáriában és Magyarországon találkoztak. Nem véletlen, hogy 1964-ben e három országban alakított operatív csoportot a Stasi. Feladatuk a kelet- és nyugatnémet vendégek közötti kapcsolattartás megfigyelése, és a szökések előkészületeinek megakadályozása volt.

– Mekkora volt ez az operatív csoport, és hogyan dolgoztak?

– Magyarországon 1964. június 9-én állt fel az operatív csoport, amelynek létszáma gyorsan bővült. 1972-ben már öten, '86-ban pedig nyolcan érkeztek „bevetésre”. A Stasi operatív csoportjának tagjai a hetvenes évek derekáig csak szezonálisan, a nyári időszakban tartózkodtak hazánkban. '75-től azonban már állandó munkatársat helyeztek ki Magyarországra. A csoport Budapesten és Siófokon alakította ki főhadiszállását. A hatékony működés érdekében '67-től egy megfigyelő csoportot is felállítottak, amely részint Magyarországon élő keletnémet állampolgárokból, illetve az NDK-ból kiküldött állambiztonsági alkalmazottakból és civilekből állt össze. Az utóbbiak rendszerint két-három hetet töltöttek nálunk. Nyaralónak álcázva magukat vették fel a kapcsolatot honfitársaikkal, és bizalmukba férközve próbálták kifürkészni titkaikat. A nyolcvanas évek második felében egy-egy szezonra számítva már 50-60 alkalmilag bevetett ügynök dolgozott hazánk területén. Ők ezt személyi operatív ellenőrzésnek mondták, ám mivel az utazás és a nyaralás költségeit a Stasi VI. Utazás biztosításáért felelős főosztálya fedezte, mi több, az ügynök partnerének kiadásait is állta, nevezhetjük akár operatív nyaralásnak. Erre azért volt szükség, mert a házastárssal vagy partnerrel érkező ügynökök sokkal hitelesebben tudták alakítani a nyaralóvendég szerepét.

- **Mennyire láttak bele a Stasi-ügynökök munkájába a magyar hatóságok?**
  - Az operatív csoport összetételéről, a várható személyi változásokról rendszeresen informálták őket. Ez azonban nem volt érvényes az ügynökhálózat esetében. A nem hivatalos informátorok működését titokban tartották, annál is inkább, mivel az ügynökök megbízása a magyar bel- és külpolitikai, valamint a kulturális élet megfigyelésére is kiterjedt. Feljegyezték például az áremelkedéseket, és azok hatását a lakosság hangulatára. Az együttműködésnek ez a része határozottan szokatlannak mondható két szövetséges állam viszonylatában.
- **Az operatív csoportot Balaton-brigádként definiálták, holott munkájuk az ország nagy részére kiterjedt.**
  - A közkeletű Balaton-brigád voltaképpen találó elnevezés, ám mindenképpen pontosításra szorul. A Stasi ügynökei ugyanis nem csak a Balaton partján tevékenykedtek. A bevetések helyét és idejét rögzítő nyilvántartásokra első berlini kutatásom során, 2004-ben sikerült ráakadnom. Az ott közölt adatokon magam is meglepődtem, ekkor vált világossá számomra, hogy a megfigyelő hálózat működése nem csak a Balatont érintette. A személyi ellenőrzések 30 százalékát ugyanis Budapesten, 10 százalékát pedig az ország más vidékein folytatták. A célszemély úti céljától függően Hajdúszoboszlótól Várgesztesig mindenütt megfordultak, és jól látható igyekezettel próbáltak megbirkózni a számukra idegenül csengő magyar helységnevek leírásával.
- **Említette, hogy a kelet- és nyugatnémet állampolgárok három ország területén találkozhattak egymással. Mekkora volt hazánk jelentősége Csehszlovákia és Bulgária mellett?**
  - A keletnémet turizmus súlypontja kezdetben Csehszlovákiára esett. Egyfelől közelebb is volt az NDK-hoz, másfelől mindkét Németországgal közvetlenül határos, ráadásul az NDK-állampolgárok oda útlevelel nélkül, személyazonosító okmányokkal is ellátogathattak. A távoli Bulgária szintén népszerű találkozóhelynek számított. Magyarországot kellemes éghajlata és földrajzi fekvése tette közkedvelté, hozzánk mindkét német állam polgárai „baráti” országon, Csehszlovákián és Ausztrián át utazhattak. Nem véletlen, hogy a megfigyelések 60 százaléka a nyolcvanas évek második harmadától egyértelműen Magyarországra esett.
- **Milyen „eredménnyel” dolgoztak hazánkban a Balaton-brigád tagjai?**
  - Az eredményesség már azért is megkérdőjelezhető, mert eleve irreális volt a feladat, amellyel megbízták őket. A berlini fal megépítését követően a keletnémet vezetés utat nyitott a „baráti” országokba irányuló turistaforgalomnak. Hazánkkal 1963. szeptember 18-án kötötte meg a magánutazásokra vonatkozó vízumkényszer felüggesztéséről szóló megállapodást. Ezt követően két év alatt

megduplázódott, majd megsokszorozódott a hozzánk látogató keletnémet turisták száma. Magyarországot azonban a nyugatnémet vendégek is kedvelték, olyannyira, hogy 1989-re megfordult a két német államból beutazók aránya. Milliós nagyságrendű, közel hárommillió német turistát kellett volna szemmel tartania a Stasi ügynökhálózatának. Ha a találkozási lehetőségek számát összeadjuk, nincs az a profi titkosszolgálat, amely itt eredményt tudott volna felmutatni.

– Miként alakult a Stasi és a magyar hatóság együttműködése az évek során?

– A magyar fél igyekezett eleget tenni az együttműködési szerződésben vállalt kötelezettségeknek. Szolgálati helyiséget, lakásokat közvetítettek ki, Siófokon pedig a rendőrkapitányság legfelső szintjét bocsátották a Stasi munkatársainak rendelkezésére. Emellett konspiratív lakásokról is gondoskodtak, ahol ők az ügynökhálózat tagjaival zavartalanul találkozhattak. A szállodák és kempingek személyzetéből ügynököket bíztak meg a kelet- és nyugatnémet nyaralók találkozásainak megfigyelésével, valamint operatív technikai eszközökkel, így telefon- és szobahallgatással, levéllenőrzéssel támogatták munkájukat. A létszámát tekintve jóval szerényebb lehetőségekkel rendelkező magyar hatóság azonban nem tudott lépést tartani a turizmus fellendülése folytán rá háruló követelményekkel. Az NDK-ból érkezett partnerek sokszor sérelmezték ezt a késlekedést, a megvalósított határátlépésekért pedig a magyar félre háritották a felelősséget. Nem véletlen, hogy a magyarok 1986 augusztusában már azt tanácsolták az operatív csoport vezetőjének, hogy a kivándorlással kapcsolatos problémákat inkább otthon, az NDK-ban kellene megoldani.

– Emiatt egyre nagyobb felelősség hárult a határőrségre is. Mennyire volt megkötve a kezük?

– A jogtalan határátlépések megakadályozása a határőrség feladata volt. A jogszolgáltatás során azonban sajátos kettősség érvényesült. A letartóztatott NDK-állampolgárok ügyének kivizsgálását a BM III/1. Vizsgálati Osztály végezte, majd a határsértőket az igazságügyi szervek által 1963 júniusában kötött bilaterális megállapodás alapján a Stasi IX. Vizsgálati Osztályának adta át. Őket a Stasi repülőjáratával toloncolták haza, és a büntetőeljárást az NDK szervek folytatták le ellenük. A szöktetési akciókban közreműködő NSZK-állampolgárokat ellenben csekély mértékű pénzbüntetésre ítélték, és a magyar törvények betartására szólították fel őket. Ez arra vezethető vissza, hogy az idegenforgalom fontos deviza bevételi forrást jelentett a magyar népgazdaságnak, ezért a nyugati turistákat nem akarták elriasztani.

– Hogyan reagált a Stasi a magyar reformfolyamatokra, mennyire tudták előre jelezni az eseményeket?

– A magyar reformfolyamat lépéseiről a Stasi pontos információkkal rendelkezett. A külügyi úton kapott hivatalos tájékoztatás mellett ebben nagymértékben közrejárásztak az ügynökhálózaton keresztül beszerzett értesülések. A Magyarországra telepített ügynökök szorgosan szemlézték a napisajtó híreit és a televízió politikai kommentár műsorait, a fontosnak ítélt hírekről összefoglalót, némi esetben fordítást készítettek. Összegyűjtötték az újonnan megalakult pártok és civil kezdeményezések ismertetőit, és a nagyobb rendezvényeken, mint például az Magyar Demokrata Fórum 1988 őszi, a MOM kultúrházban tartott gyűlésén, vagy 1989 júniusában a Nagy Imre-temetésen maguk is jelen voltak. Megfigyeléseikről írásos jelentést adtak, amelyek alapján az NDK Nagykövetség Politikai Osztálya összefoglalót állított össze. Az NDK Állambiztonsági Minisztériuma „A szocializmusellenes erők tevékenysége Magyarországon” címmel nyitott dossziét a magyarországi átalakulásról. A magyar belpolitikai változás kapcsán tartottak a szocialista országok szövetségi rendszerének megrendülésétől, amelyet az NDK állam létét érintő egzisztenciális fenyegetésnek véltek.

– 1989-re keletnémet menekültek tízezrei tartózkodtak hazánkban. Az ideiglenes táborokban pedig felbukkantak a Stasi ügynökei is, meglehetősen paranoid helyzet, hiszen senki sem bízhatott senkiben.

– Ügynökeit a Stasi a menekülttáborokba is bejuttatta, ami nem volt nehéz, hiszen nap mint nap özönlöttek a menekültek. A Stasit különösen a kérelmezők személyazonosságának ellenőrzése és a határnyitás várható időpontja érdekelte. A zugligeti tábor ügynöke a táborban uralkodó viszonyokról, a menekültek felvételével kapcsolatos adminisztratív eljárásról kellett beszámolnia megbízóinak. A táborok lakói egymásban sem bíztak, az ügynökök a keresztnevek, a lakóhelyre és a foglalkozásra vonatkozó elcsípett utalásokra hagyatkozva próbálták beazonosítani a táborokban tartózkodó hangadó személyeket. A csillebérci táborba beépített ügynök egzaktabb módszerrel, a gépkocsik rendszámának feljegyzésével kísérletezett. A csillebérci menekülttáborban történt, hogy a zuhanyzóban állítólag a Stasi egyik ügynökét vélték felismerni, persze jól meg is verték. A Stasi jelentései szerint ügynökeiknek egyedül a leányfalui létesítménybe nem sikerült bejutniuk, így az ott tartózkodók létszámát nem tudták felbecsülni.

– Határnyitást megelőző időszakban a magyar határőrségre még nagyobb teher nehezedhetett.

– Magyarország 1989. március 14-én nyilatkozott a genfi menekültügyi egyezményhez való csatlakozás szándékáról. Ezt a Romániából menekült magyar nemzetiségű honfitársaink jogi helyzetének rendezése tette szükségessé, ám a

keletnémet menekültek státuszát is meghatározta. A csatlakozás jogi és intézményi háttérének megteremtésére kilencven nap állt rendelkezésre. Mivel az előkészületek elhúzódnása miatt a tényleges csatlakozásra csak augusztus 30-án került sor, az átmeneti időszak nehézségei főként a határőrség munkáját nehezítették meg. Helyzetüket az sem könnyítette meg, hogy május 2-án megkezdődött a nyugati határra telepített műszaki zár felszámolása. Noha az elektromos jelzőrendszer lebontásának befejezését 1991 végére tűzték ki, olyan gyorsan haladtak vele, hogy amikor Horn Gyula magyar és Alois Mock osztrák külügyminiszter 1989. június 27-én a kamerák széles nyilvánossága előtt akarta demonstrálni a vasfüggöny átvágását, alig találtak erre alkalmas szögcsatornázást. A műszaki létesítmények felszámolása és a keletnémet menekültáradat megindulása nyomán a határőrökre hatalmas nyomás nehezedett. Az osztrák sajtó az így kialakult helyzet labilis voltát a „kötéltánc” metaforájával jellemezte.

– **Hogyan alakult a két hatóság viszonya, miután megnyílt az út Nyugat felé?**

– Ami a partneri viszonyt illeti: továbbra is esélyt adtak a közös munkának, amelynek súlypontját immáron a kémelhárításban jelölték meg. Emellett operatív technikai téren is további tapasztalatcseréket tartottak. A határnyitás után az NDK számos városára kiterjedő tüntetéssorozat kezdődött, amelyek a megmerevedett keletnémet politikai struktúra megrendüléséhez vezettek. Erich Honecker pártvezetőt október 17-én lemondatták, november 9-én leomlott a berlini fal, november 17-én új kormány állt fel. Hans Modrow miniszterelnök az NDK intézményrendszer átalakításának programját hirdette meg, melynek keretében határozatot hoztak a Stasi megszüntetéséről és az NDK nemzetbiztonsági hivatalának felállításáról. Az utód-szerv képviselői november 22-én látogattak Magyarországra, ekkor a megfigyelő brigád visszavonását jelentették be. Az operatív csoport felszámolása 1990 februárjára tehető. 1990. február 20-án utalták át az első negyedévi működésükre kiutalt keretből fennmaradó összeget. 1 564 511 forintot a budapesti NDK-nagykövetség folyószámlájára.

Múltunk humora nevettek és tanít

Olykor a humor a múltba röpít vissza. Tanítva és emlékezésre készítve arra int, hogy legnagyobb értékünk szabadság.

TASZSZ-jelentés a '60-as évekből: A kínai határ mentén békésen dolgozó kombájnjainkra a kínai határőrök tüzet nyitottak. Kombájnjaink viszonozták a tüzet, majd felszálltak és visszatértek bázisukra.

-o-

Kohn bácsi nyugati útlevelet kap 1956 után, és amikor hazatér, ismerősei kíváncsian kérdezzétek:

– Milyen az a haldokló kapitalizmus?

Mire Kohn bácsi ezt feleli:

– Hát szép halál, nem mondom, szép halál!

-o-

– Mi a kapitalizmus?

– Embernek ember által való kizsákmányolása.

– És mi a szocializmus?

– Épp a fordítottja.

-o-

– Mi a különbség a létező és a működő szocializmus között?

– A létező szocializmus nem működik. Működő szocializmus nem létezik.

-o-

– Miért áll a kapitalizmus a szakadék szélén?

– Hogy jobban lássa a szocializmust.

-o-

– Mi az abszolút jó?

– A kommunizmus.

– És mi az abszolút rossz?

– A hozzá vezető út.

-o-

– Mi a szocializmus?

– Átmenet a kapitalizmusból a kapitalizmusba!

Tagozatunk kapcsolata Borbály Ádám önkormányzati képviselővel

Idézet Borbály Ádám, önkormányzati képviselő (FIDESZ-KDNP) facebook oldaláról:

„Február 25-én hajtsuk meg fejünket és rójuk le tiszteletünket a több tízezer, családjától elválasztott és kényszermunkatáborba hurcolt honfitársunk, a koholt vádak alapján mézárszékre küldött emberek, az ellenállóként mártírhalált halt hősök előtt.

Boldog Meszlényi Zoltán vértanú püspök Bosnyák téri emléktáblája előtt özvegy Szécsi Istvánnéval és Bárány Béla plébánossal emlékeztünk a kommunista diktatúra magyarországi áldozataira. Lassan 7 éve már, hogy nincs köztünk Szécsi István, a Magyar Politikai Foglyok Szövetségének XIV. kerületi és a POFOSZ 1956-os Hagyományőrzők elnöke, Zugló díszpolgára. Az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményeiben tevékenyen részt vett, ezért 15 év börtönbüntetésre ítélték. Özvegyével a kommunizmus áldozatainak emléknapján közösen koszorúztunk. A vele való találkozás is megerősített abban a hitemben, hogy a hősöket tisztelnünk, emléküket ápolnunk kell.”

Borbély Ádám látogatása a Nagy Lajos király útján lévő irodánkban
Igazi politikus jár mostanában körünkben, a POFOSz 1956-os Hagyományőrző Tagozatának összegjöveteleire.

Borbély Ádám, a Fidesz zuglói önkormányzati képviselője áprilisban az országos politikába való belépésért is indult, azonban ezúttal nem sikerült elhódítania az ellenzékétől a zuglói választókerületet. A személyes találkozásból lemérhettük, hogy a fiatal politikus előtt ígéretes jövő állhat, ha nem szipkázza el tőlünk az örök vonzerő, a magánszektor, az üzleti világ.

Ezúttal **Baranyi László** színművész bajtársunk **95. születésnapját** ünnepeltük összegjöveteleinkkel.

Most se maradt el mozgalmas élete néhány epizódjának felelevenítése. Kész színészi előadással utazhattuk be élete néhány állomását. Humorral, filozófiával körítette történeteit, ahogy már megtapasztalhattuk korábbi alkalmakkor is.

Az eseményen néhány kép is készült:

„Legyen minden magyar utód – Különb ember,
mint apja volt.”

**Balás Piri László(1) (1935-2018) felszólalása a
Parlamentben 2001. február 25-én.**

Ez a felszólalás a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapja alkalmával rendezett rendkívüli parlamenti emlékülésen hangzott el. Megtartását az Országgyűlés 2000. június 13-án elfogadott 58/2000. (VI. 16.) sz. határozata rendelte el. Ennek értelmében minden év február 25-én emlékeznek meg a kommunizmus

áldozatairól iskolákban, emlékhelyeken, közintézményekben.

Tisztelt Köztársasági Elnök Úr, Házelnök Úr, miniszter urak, sors- és bajtársaim, hölgyeim és uraim!

„Feminis lugere honestum est, viris meminisse” – Tacitus szerint a germánok így gyászolták elesett hőseiket: nőkhöz a sírás, férfiakhoz az emlékezés illet.

Ma halálba küldött százazreket, vagy éppen egy-két elveszett és örökre pótolhatatlan kedves személyt gyászolunk. körünkben az se kirívó, ha férfiak könyöznek és asszonyok emlékeznek engesztelhetetlenül.

Az emléknappra kiadott karcsú kötet tanulságos és gondos munka, de van valami, ami nekem teret nyit: ez a történet az 56-ot követő megtorlással mintegy véget ér. A diktatúra azonban, hölgyeim és uraim, folytatódott.

Tegyenek velem egy időutazást a híres kádári konszolidáció korába!

1964-65-ben Keszthelyen dolgoztam. Egyedül éltem, s éjszakánként gyakran ellátogattam a Hungária bárba, ahol Gyuri barátom zongorázott. Ő záróra után rendszerint hazacipelt kis, bérelt lakásába. Asszonya meleg ételt tett elének, aztán ittuk a bort és beszélgettünk reggelig. Többnyire ő vitte a prímét. Szó esett dzsesszről, buddhizmusról, szép cigánylányokról és versekről, de egyvalamiről, a politikáról, soha!

(1) Az 1956-os forradalom alatti tevékenysége miatt 1957-ben letartóztatták, emiatt egyetemi tanulmányai félbeszakadtak. Első fokon 3 év 6 hónap, másodfokon 2 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélték. Több hónapos pótnyomozás után 1960. április 29-én szabadult. Ezután segédmunkás, kocsikísérő, bútorszállító, dukkózó-festő, üdülőgondnok volt, míg előadóművészi működési engedélyt nem szerzett. (Wiki)

Évtizedek múltán tudtam meg róla, hogy éveket töltött Rákosi börtönében, versei szerepelnek a váci rabok „Füveskönyvében” is. Igaz, én se hoztam szóba 56-ot, börtönéveimet. Hogy miért? Vajon miért?

Ennyire ránk nehezedett már a Kádár-rendszer támasza és talpköve: a félelem, vagy mondjuk így: az ésszerű óvatosság?

Talán Gyuri attól tartott, hogy „rá vagyok állítva”? Tény, nekem is megfordult a fejemben, hogy jelentenie kell rólam és ilyen tapintatos, kitanult módon intézi, ne is legyen jelentenivalója.

Akárhogy is volt, nem beszéltünk soha életünk legmeghatározóbb élményeiről – mint ahogy hallgatott az egész ország is. Ez volt a túlélés első számú parancsa. Hallgatni legfontosabb közös dolgainkról. amikor ez már jól ment, hóhéraink glaszékesztyűt húzhattak. A mutatóváltót a „szabad világ” diszkrét tapsa kísérte.

Azt nem verte nagydobra senki, hogy mocskos szürke fegyházakban végeláthatatlan esztendőig sínylődik még Tibor és Mari, Béla, Jenő, Zoli és még több száz politikai elítélt.

Ellenben megjelentek a Balaton partján az első, gondosan kísért nyugati turisták. „Wunderschön” mondogatták, einfach wunderschön!” E wunderschön ország legszebb pontjain nyaranta, válogatott kommunista ifjak táboroztak. Napközben a tudományos szocializmust magolták, este tábortűz mellett vigadtak. De néha kiáramlottak a közeli kocsmákba, így alkalmam nyílt megfigyelni őket. Keményen alkoholizáltak, ámde nem vegyültek. Sütött belőlük a tudat, hogy ők az örökösök, egyszer övék lesz az ország.

Évtizedek múltak, nem dördült fegyver. Az oroszok sem mutatkoztak, csendben betonozták a rakétasilóikat. A diktatúra, mint jóllakott óriáskígyó, emésztett. Felőrölte az emberek hitét mindenben – múltban, jövőben, Istenben, önmagukban – elvette tőlük a szolidaritás képességét, s az egyéni tisztesség lehetőségét. Legvégül pedig visszavonta a kommunizmus ígérését is.

És akkor, azok az okos-borzas egykori KISZ-esek megcsinálták a Barba-trükköt.(2) Nos, a trükk meglepően jól sikerült. Az ország a felejtés lázában égett, reménykedett vagy dühöngött, de nem szánta rá magát a legfontosabb feladatra: szétválasztani az ocsút a búzától.

Az örökösök tehát, mestereik áldásával, elfoglalták a kulcspozíciókat. nagytőkéssek, médiaguruk, bankvezérek, vagy a demokratikus közélet kiemelkedő alakjai lettek. Akadt volna elébbre való dolguk is: kimondani, bármilyen nehéz is, hogy „mea culpa, mea maxima culpa”, én vétkem, én igen nagy vétkem...

(2) Barba-trükk. Egy régi népszerű televíziós rajzfilm sorozat hősének átváltozási trükkje.

Ehelyett nekiestek a koncnak, jelt adva egyben minden rendű és rangú szélhámosnak és ügyeskedőnek.

Szerencséje ennek az országnak, hogy volt más ifjúsága is. a Bibó-kollégiumban gyülekezett ez a kezdetben kis csoport, amelynek bántotta orrát a terjengő hiénabűz. (3) Talán valami dac indította el őket az ellenkező irányba, felmérni a valódi értékeket, az európai hagyományt és megkeresni a hazát a mélyben. Ahogy Vörösmarty írja „Jóslat” című versében:

„Gyűlöletnél jobb a tett – Kezdjünk egy újabb életet.

Legyen minden magyar utód – Különb ember, mint apja volt.”

Nem voltak ezek a fiúk, lányok különös anyagból gyúrva, követtek el – sportnyelven szólva – ki nem kényszerített hibákat is, de jó irányt vettek.

Még éppen idejében jutottak fel a csúcsra. Érett emberekként, de a fiatalság lendületével és töretlen jó kedvvel, ők kormányozzák ma Magyarországot.

Mégis, ha a miniszterelnökünk azt mondja: a rendszerváltoztatás befejeződött nálunk, sokan felszisszenünk: vigyázzatok ott a kapitányi hídon! Közöttünk nyüzsögnek még a „különös anyagból gyúrt” emberek, (4) a diktatúra bacillus-gazdái (akiknek kiütésük, lázuk régen elmúlt, de még fertőzhetnek), s akik nem akármilyen hadállásokban vannak.

Most új jelszavakat és szövetségeseket keresnek. Van, aki csak virágot szór a Dunába, van, aki KGB-s puccsistának gratulál és vonzalmával Milosevicset zaklatja. Ismét más spániel tekintetét a nyugati szociáldemokráciára függeszti de a volt kommunistákkal paktál.

S jön az érdekvédők dicső serege! Olyanok is, akik korábban csak abban versengtek, ki hagy nagyobb zsírfoltot a garnitúrán. Most harcra készek a dolgozókért, azokért, akiknek túlnyomó része ma szervezetlen, kiszolgáltatott. Akiknek már régen kezébe nyomták a szakszervezeti tagkönyvét, hogy csináljon vele, amit akar.

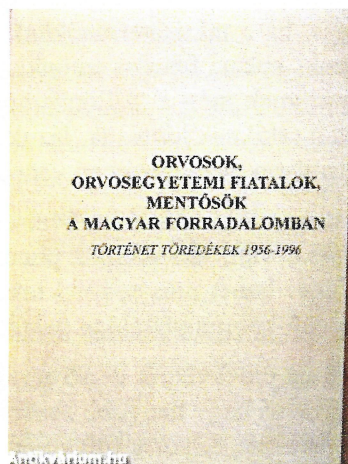
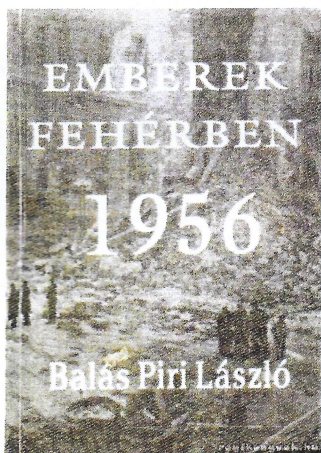
(3) Kéri László tanár elvtárs felismerte azonnal: „Amikor 1982 őszén elkezdtek az egyetemet Orbán Viktorék, két-három hónap után felfogtam, hogy velük nemigen lehet mit kezdeni - mondja Kéri László. - Nem fogok olyanokkal alkudozni, akik ellenfélnek tekintenek bennünket, mert gyűlölnek a rendszert. Először láttam ilyen gyerekeket.”
Forrás: Pünkösti Árpád: Szeplőtelen fogantatás, Népszabadság könyvek, 2006, 93.old.

(4) Sztálin kezdte úgy beszédét a Szovjetek Második Kongresszusán Moszkvában, 1924. január 29-én, hogy „mi kommunisták különleges anyagból vagyunk gyúrva”. (így szállóigévé vált)

Vigyázzunk tehát! Nem elbizakodni, hanem figyelni minden hangra, ami a köz érdekében szól és megérinteni minden csalódott embert. Úgy gondolom, hogy akkor nem lehet baj.

Persze lehet, hogy most nem ódivatú véres diktatúra fenyeget, csak egy áramvonalas kis maffiafejedelemség, sok-sok külföldi kapcsolattal, ahol is a keresztapák „itt a piros, hol a piros”-t játszanának a jónéppel megál-lás nélkül.

Mi azonban nem olyan hazát kívánunk unokáinknak. Ezért, tisztelt höl-gyeim és uraim, felelős barátaim, ezen a mai emléknapon mondjuk ki együtt: ne készüljenek újabb cselre, átváltozásra: az örökséget már eljät-szották!

Tisztelt Olvasóinkhoz!

Az Őrző számai igény szerint nyomtathatók. Ezért, ha valaki szeretné megkapni a korábbi számokat, jelezze, és eljuttatjuk hozzá.

Aki pedig nincs a levelezőlistánkon, de szeretne rákerülni, szintén jelezze.

Elérhetőség: Ámon Antal, 06 30 814 9917 vagy 06 1 257 0190 és:

antaltopamon@hotmail.com

Aki pedig elolvasta, ne dobja ki példányát, hanem adja tovább!